

Eget bokförlag inget för andra medicinska fakulteter

Karolinska institutets förlagsverksamhet med utgivning av populärvetenskapliga böcker författade av forskarna själva får ingen efterföljare bland landets övriga medicinska fakulteter, åtminstone inte inom en överskådlig framtid. Det finns en viss tveksamhet till forskares förmåga att lämna det egna »forskarspråket« och bli lättillgängliga även för icke-medicinare.

Vid Lunds universitet är Forskningens dag ett av de viktigaste inslagen för att samverka med omvärlden och föra ut forskningen. Den har funnits sedan 1980, och innefattar varje år ett speciellt tema. Den dagen, liksom övriga seminarier och populärvetenskapliga aktiviteter vid fakulteten som riktar sig mot andra än forskare, har bidragit till Cecilia Sjöholms tveksamhet att forskare själva skriver populärvetenskapligt. Cecilia Sjöholm är informationschef på medicinska fakulteten, Lunds universitet.

– Vi har inte själva funderat på att starta någon bokutgivning med forskarskriven populärvetenskap, men visst är det en spännande idé. Vi har tidigare givit ut skrifter i samband med Forskningens dag. I dessa skrev forskarna själva om sin forskning, men ibland blev texten för komplicerad för en läsekrets med begränsad medicinsk kunskap, säger Cecilia Sjöholm.

– Min erfarenhet är att forskare är så vana att tala på sitt eget forskarspråk att det kan vara svårt att få

dem att beskriva forskningen på ett lättillgängligt sätt.

Inte heller vid Sahlgrenska akademien i Göteborg planeras någon bokutgivning. Men Mauritz Ljungman, informationschef vid Sahlgrenska akademien, tror att det kan uppstå ett tryck från forskarna själva då andra fakulteter tar nya initiativ.

– Man bevakar ju varandras arbete med att nå ut till allmänheten med sin forskning, och ser man att någon gör något bra kan det skapas ett tryck från forskarna. Jag tror säkert Karolinska institutets satsning på bokutgivning är en bra idé, och vi ska titta på hur de går tillväga. Men i vårt fall bör i så fall en sådan satsning gälla hela universitetet och inte bara den medicinska fakulteten, säger Mauritz Ljungman.

Mauritz Ljungman tror att varje fakultet helst hittar sina egna sätt att profilera sig.

– Vi har exempelvis Vetenskapsfestivalen som bidragit till att bli Höskoleverket framhållit oss som en förebild då det handlar om att föra ut forskning. Någon motsvarighet till Vetenskapsfestivalen finns inte vid något annat universitet, säger Mauritz Ljungman.

Uppsala universitet vill uppmuntra populärvetenskapligt författande och delar varje år ut Disapriset för sådana initiativ, ett pris som även kan gå till författare som inte är anställda på universitetet. Det anordnas också skrivarkurser för forskare och lärare. Men någon egen utgivning av populärvetenskapliga böcker författade av universitetets forskare planeras inte. Inte heller vid Umeå universitet eller Linköpings universitet finns några planer på en sådan bokutgivning.

Peter Örn
frilansjournalist

Citatet

Erna Möller:

»Jag har aldrig haft någon egentlig chef.«

Citatet kommer ur boken »Kvinnor i vitt: om kreativitet på universitetssjukhus« (Birgitta Evengård, red, utgiven på Bonnier utbildning; 1998), där Erna Möller är en av ett tjugotal kvinnliga läkare/forskare, som berättar om sina yrkesliv som kliniker och forskare. Vad hon egentligen menar är att chefer visserligen har funnits i hennes liv, men bara som kliniker och administratörer, inte som mentorer i hennes forskningsarbete. Den enskilde forskaren har ingen att fråga, inte ens för att få veta att det inte finns något svar.

Erna Möllers beskrivning av sin person och sitt yrkesliv är minst av allt ett gnäll över könsproblematiken i forskarvärlden. Slutknorren i hennes betraktelse är att det inte var Tham med sin kvinnokvoteringsomgång som på sin tid banade väg för de kvinnliga toppforskarna, utan bara de själva. Hon har själv beskrivit sig som självsäker och dominant och angelägen att hinna lösa

ERNA MÖLLER
född 1940, professor i klinisk immunologi sedan 1987. Hon är verksam vid institutionen för laboratoriemedicin, Karolinska institutet.
Foto: AstraZeneca.

problemen först, till och med när det gällde småbarnshandlingen på hemmafronten.

Hon knöts tidigt till forskargruppen kring kirurgprofessorn Curt Franksson, när man började genomföra njurtransplantationer på Serafimerlasarettet 1964, och följde sedan med denna grupp till Huddinge. Erna Möller blev 1987 professor i klinisk immunologi och bekläder en rad prominenta poster i forskarvärlden och industrin.

Stephan Rössner
professor, Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge